

Utsikt

Slitefabrikens informationsblad till närboende

Vår 2014

↑ Fabrikschef Per Ole Morken.

Nollvision för personskador och koldioxidutsläpp är Slitefabrikens långsiktiga målsättning. Resultaten från driftåret 2013 visar att vi är på god väg mot målet.

Antalet personskador fortsatte att minska under fjolåret. Vi nådde också "all-time high" för andelen ickefossilt alternativbränsle. Tillsammans med HeidelbergCement har vi utvecklat en detaljerad treårsplan för vidareutveckling av fabriken fram till 2017.

Säkerheten för våra medarbetare har under 2013 varit en högt prioriterad fråga i koncernen. Alla ledare gick en omfattande utbildning under hösten och vi har redan sett resultat. Särskilt fokus har vi under årets synnerligen omfattande underhållsstopp. Hela 420 entreprenörer jobbar vid fabriken under mars månad fram till påsk.

Våra ökade volymer av avfallsbränsle ställer krav på hanteringen i hamnen. Konkrete planer har utarbetats enligt kartan här bredvid. Vi har också för avsikt att snygga till i området med en estetiskt utformad stödmur mot Storgatan. Samtidigt tar vi hänsyn till önskemål från närboende om att bevara viss utsikt från Storgatan mot hamnen. Säkerheten vid Storgatan längs med fabriksområdet kommer också att förbättras.

Biologisk mångfald i våra kalkstensbrott är ett område som vår koncern fokuserar mycket på. Här har vi nu engagerat två studenter från Sveriges Lantbruksuniversitet för ett examensarbete.

Slutligen: Det är valår i Sverige, något som även stora arbetsplatser som vår redan har märkt av. Vi ser ett stort intresse för det vi har åstadkommit vid fabriken, speciellt inom området hållbar utveckling. Även företagets vision om noll koldioxidutsläpp under produkternas livscykel, har fått stor uppmärksamhet av de riksdagspolitiker vi har haft på besök.

Trevlig läsning! /Per Ole Morken

Hamnen anpassas för hantering av bränslen

ALLT STÖRRE VOLYMER av alternativa bränslen, som minskar den negativa miljöpåverkan från cementtillverkningen, kräver betydande anpassningar av lagring och transport.

För att minska användandet av fossila bränslen som bidrar till koldioxidutsläpp använder Cementa bland annat avfall från hushåll och industrier som bränsle i cementproduktionen. Avfallet är ofta en blandning av papper, plast, trä och textil – hälften är förnyelsebart och bidrar därmed inte alls till växthuseffekten.

Cementa arbetar mot ett konkret mål på 75 procent alternativa bränslen till år 2017 och har i dag uppnått en snittandel på 53 procent.

Skrymmande material

Hanteringen av den här sortens bränsle, som till största delen kommer med fartyg från olika leverantörer, blir mer omfattande eftersom det är betydligt mer skrymmande än det traditionella kolet. Antalet kubikmeter att hantera då målet är uppnått, beräknas öka med 70 procent jämfört med 2011.

Planerna för att kunna transportera och mellanlagra den ökade mängden alternativ-

bränsle börjar nu ta form. Lagerytorna söder om hamnen utökas. Där Hotell Kolhögen i dag står kommer det nya kollagret ligga, med hårdgjorda ytor och avgränsande murar. De nuvarande öppna lagerytorna kommer att ersättas med tre nya hallar för mellanlagring.

Hallarna håller avfallet på plats och minskar samtidigt uppkomsten av lukt. Att lukten kan vara ett problem fick såväl Cementa som människorna i Slite erfara i fjol. Cementa ställer höga krav på leverantörerna, men råkade ändå ut för en oseriös leverantör som levererade dåligt material. Hela lasten skickades tillbaka även om det tog tid att få bort allt.

Blinkande ljus ökar säkerheten

Den dagliga förflyttningen av bränslet från hamnen in till fabriksområdet innebär transport med tunga fordon över Storgatan. Redan i dag har en förbättring gjorts: avfallsbalarna transporteras nu över vägen med trailer istället för med lastbil, vilket genom ökad lastkapacitet har halverat antalet överfarter. Lasterna av pellets, som är ett annat alternativt bränsle, kommer att gå på ett transportband över vägen i stället för som i dag med lastmaskiner.

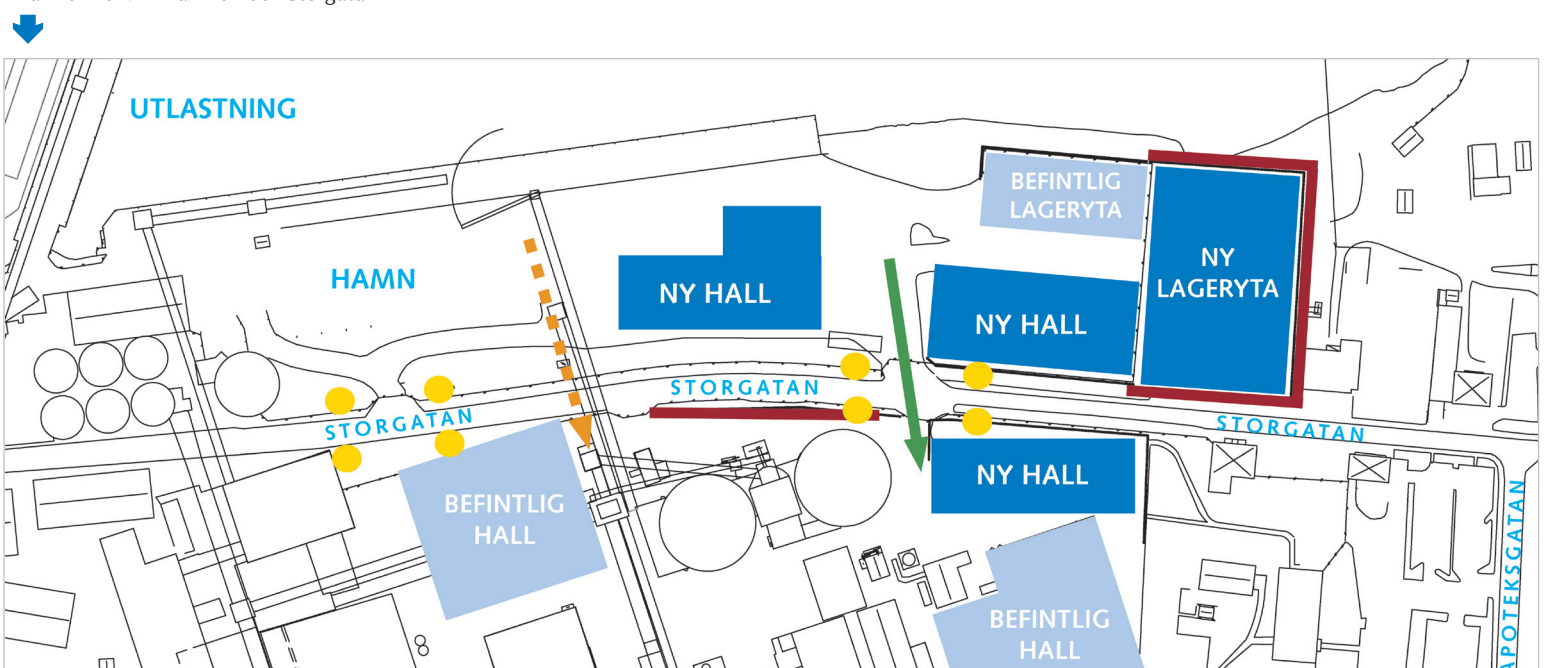
Behovet av tunga transporter över vägen

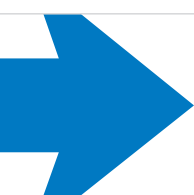
↑ Stundtals har vi 50 fordonsöverfarter på en timme. Därför behövs ett tydligt signalsystem vid Storgatan, förklarar Gabriel Dehlin, projektingenjör som ansvarar för installationen.

kommer dock att finnas kvar. För att göra överfarten säkrare för de trafikanter som kör, cyklar eller går på Storgatan så installerar Cementa en ljusanordning med gult blinkande sken på båda sidor om de två grindarna. När ett transportfordon närmar sig grinden blinkar lampan och alla kan i god tid se att ett fordon är på väg att korsas gatan. Installationen kommer att färdigställas under sommaren. □

Plan för 2017 – Hamnen och Storgatan.

Symboler: — Transportband för pellets — Flaktransport av plastbalar — Ny mur ● Belysning

Alla vill ha en säker arbetsplats

– **VI PÅ SLITEFABRIKEN** är redan i dag duktiga på säkerhet, men vi ska bli ännu bättre, säger Joakim Nannesson som är ny på Cementa sedan i januari och ansvarig för Hälsa, Skydd och Arbetsmiljö på fabriken.

Joakim Nannesson har tidigare erfarenhet som handläggare på Transportstyrelsen i Visby och han gick nyligen en tvåårig utbildning i Risk Management. Cementbranschen är ny för honom.

– Vi verkar i en mycket tung industri. Jag tänkte tidigare att cementframställning inte lät så komplicerat men nu vet jag att det är en hel vetenskap. Vi har väldigt många olika processer och både vår utrustning och våra lokaler utgör hela tiden riskmoment om vi inte har rätt kunskap.

Inga genvägar

Det handlar om att få in säkerhetstänkandet i vardagen och att alltid tänka efter före, när man ska göra någonting. Att aldrig frestas att ta genvägar genom att göra så som man tror går snabbast för stunden.

Joakim Nannesson vill verka för ett mer systematiskt säkerhetsarbete där framför allt rapporteringen av riskobservationer och tillbud – när en olycka varit nära att inträffa –

ökar i antal.

– Ju fler medarbetare som berättar om de risker och problem de ser, desto större möjlighet har vi att kunna åtgärda det innan något faktiskt inträffar.

Observerar och diskuterar

Ett verktyg som används för att stärka säkerhetskulturen är metoden 1:1.

Metoden innebär att en chef eller arbetsledare följer en medarbetare och observerar det arbete som utförs för stunden. De kan samtidigt diskutera det som sker och båda blir därmed medvetna om vilka förbättringar som kan göras. Det kan handla om såväl arbetsmetoden som saker i arbetsmiljön som försvårar ett säkert arbetssätt.

– Jag har glatt kunnat konstatera att vi som arbetar här strävar mot samma mål – alla vill bidra till att det ska vara en trygg och säker arbetsplats. Människor lyssnar, är flexibla och redo att förändra när det behövs, säger Joakim Nannesson.

Extra insatser vid underhållsstoppet

Under våren görs det fem veckor långa stoppet för underhåll på ugnen. Då arbetar 420 externa entreprenörer på området och säkerhetsrutinerna är rigorösa.

Samtliga ska ha genomgått en webbase-rad säkerhetsutbildning och inför varje nytt arbetsmoment görs en detaljerad analys för

att se till att ingen säkerhetsaspekt tappas bort. □

Den whiteboard som varje arbetslag snart ska ha vid sin arbetsplats är ett sätt att skapa ordning och reda och den blir ett stöd vid de dagliga interna avstämningarna. – Här har säkerhetsfrågorna en naturlig plats, berättar Pontus Wintland (till vänster) som visar elverkstadens tavla för Joakim Nannesson.

Nya Spillingsån ger flera fördelar

– **MED ENKLA MEDEL** har vi skapat något som gynnar närmiljön, konstaterar projektchef Johan Bering när han berättar om den omdragna Spillingsån, som flyttades ett par hundra meter västerut för att möjliggöra fortsatt kalkstensbrytning på Cementas mark.

Spillingsån flyttades temporärt under 80-talet för att ge plats för stenbrytning i västra brot-

tet. Eftersom brytningen nu nått fram till ån beslöt Cementa att ge den en slutgiltig sträckning som ett led i efterbehandlingsarbetet.

Viktigt att passa in i närmiljön

Den nya sträckningen skapades först som en tredimensionell digital kartbild för att passa in i omgivningen så bra som möjligt. Sträckningen programmerades sedan in i grävmaskinerna som via GPS följde kartmodellen. På

så sätt är det möjligt att veta exakt var man gräver och beräkna de jordvolymen som behöver flyttas. Totalt grävdes ån om på en sträcka om nästan två kilometer.

Vid grävningen anlades också en sedimenteringsdamm som samlar upp de finkorniga kalkstenspartiklarna från truckvägen mellan File Hajdar och västra brottet, och förhindrar att de förs vidare i ån.

Fyra månaders arbete

De maskiner som användes för grävningen hyrdes in från fastlandet eftersom det inte fanns så stora maskiner på ön. En stor grävmaskin med en skopvolym på fem kubikmeter gjorde grovjobbet. Därefter tog en mindre grävmaskin över och skötte finjusteringen. Totalt tog jobbet fyra månader.

Längs hela den nya ån har medvetet skapats en plan avsats för att på så sätt få en "översvämningszon". Det gynnar artrikedomen och hjälper till att fånga upp näringsämnen.

Gäddfabrik under våren

En annan insats är den så kallade gäddfabriken, en konstgjord våtmarksyta nära åns utlopp i Bogeviden som anlagts i samarbete med Sportfiskarna. Den är byggd för att gynna bland annat gäddor som här får goda möjligheter att föröka sig. Rovfiskar fyller en viktig funktion för att undvika övergödning av vatten.

Gäddynglen får vistas i en skyddad miljö tills de i mitten av juni är stora nog att klara sig själva. Via ett installerat dräneringsrör töms då våtmarken och smågäddorna följer med ut i Bogeviden. Därefter är området torrlagt fram till hösten.

– Spillingsån har nu fått sin slutgiltiga sträckning och jag är nöjd med resultatet, säger Johan Bering. □

Fokus på biologisk mångfald

Området runt västra brottet har en speciell karaktär och ett delvis unikt djur- och växtliv. Hur kan allmänheten ta del av det här på ett pedagogiskt vis, samtidigt som den biologiska mångfalden gynnas och bevaras under pågående industriell verksamhet?

Det ska de två blivande landskapsarkitekterna Sara Östberg och Stina Näslund vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) undersöka i ett examensarbete vid Cementa i Slite under våren.

– Vi vill väva samman naturintressen och sociala intressen. Det finns för oss en lockelse i det här landskapet som är både storskaligt och dramatiskt, och vi är nyfikna på möjligheten för människan att skapa värdefulla biotoper i täktmiljön. Vi vill också koppla vårt utformningsförslag till en långsiktigt hållbar utveckling, säger Stina Näslund.

De deltar samtidigt i HeidelbergCements vetenskapliga tävling för studenter och unga forskare – The Quarry Life Award – som syftar till att stärka kunskapen kring biologisk mångfald vid stenbrott och täkter. □

Delar av området som är högt beläget medförde en grävning på 10 meters djup, och som mest 40 meters bredd.

Sedimenteringsdammen avskiljer vattnet från partiklar som kommer från den intilliggande truckvägen, och hindrar att de förs vidare ut i Bogeviden.

Cementa arbetar på ett miljöanpassat sätt med målsättningen att industri, människor och naturvärden ska samexistera i ett hållbart samhälle i en levande bygd. Vår policy är att ha en öppen dialog med kringboende och myndigheter. Välkommen att kontakta oss med synpunkter och frågor!

UTSIKT

Adress: Skolgatan 6, Box 102, 624 22 Slite
Telefon: 0498-28 11 44 eller 0490-28 10 00
E-post: info@cementa.se
Webb: www.cementa.se
Tryck: Exaktaprinting

CEMENTA
HEIDELBERGCEMENT Group